

EDINOST
Ishaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob štorkih, dvanajstih in sobotah. Zjutranje izdanje izkaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec L. 90, izven Avstrije L. 1.40 za tri meseca L. 2.80 L. 4.80 za pol leta L. 5.80 L. 8.80 za vse leto L. 10.80 L. 16.80 Na sredobraz priblizno naravnine se za jedino izvir.
Posamežne številke so dobivajo v prodajalnicah tabaka v Trstu po 20 avč., v Gorici po 20 avč. Bobotno večerno izdanje v Trstu 20 avč., v Gorici 24 avč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Z narodom za narod!

Is poslednjih dni nam je zabeležiti dva interesantna pojava in našega domačega tabora: jeden je došel od „radikalne“, drugi od konservativne strani. Zanimiva sta ta dva pojava še same po sebi, a še večjo vašnost jima daje okolnost, da sta v tem soglasju glede svoje tendencije.

V svoji številki od minule sobote pričel je „Slov. Narod“ dokaj znamenit članek pod naslovom „Za ljudstvo!“ Tendencija temu članku se da posneti že je naslov samega: socijalna je in narodnogospodarska. Ljudstvo treba očeti in gospodarskega robstva; izigrati je je treba in rok onih pijač, ki v jednem žanru, a nikar ne — delajo. Po sedanjem socijalnem in gospodarskem redu trpi le širka in siromašnejša masa naroda, ker se cene prideškom in izdelkom — torej tudi zaslužek — vedno narašča, cene življenja pa rastejo. Pri sedanjem socijalnem redu je dobro le špekulantu in velikemu prekupevalcu, a ljudstvo in država se pogrešata pod oblast malega števila kapitalistov. In ker stvari tako stope, treba, da so vse pravi prijatelji ljudstva lotijo socijalnega vprašanja, delujuč v to, da se isto resi ljudstvu v prid: gospodarski razvoj naj se postavi pod nadzor prave zasluznosti in krščanske jednakosti.

To je smisel „Narodovega“ članka. Menda ne treba naglašati posebno, da se tudi mi strinjamо žejim na sploh. Le izrek, da je gospodarsko robstvo hujše od političnega, — da, da je politično robstvo gola posledica gospodarskega robstva — nam ne ugaja popoloma. Mi bi rajše zasukali ta stavek tako, da političnemu robstvu navadno sledi tudi gospodarsko robstvo. Da imamo mi prav, kaže nam jasno naščin, kakor se je razvijalo do sedaj gospodarsko razmerje, osiroma kakor smo došli do sedanjih zares krivičnih odnosov: da jedni sejojo, drugi pa žanjojo. Le motrimo sedanje položenje v to in onostranski položovi države. Tu in tam gospodari kruti in brezerni liberalizem, pod katerega okriljem se skriva mednarodni kapitalizem. Visoki finančni krogci so absolutni gospodarji tu in tam, njim mora služiti — vse. Kako pa so prišli do tolike, na vides nepremagljive moći? Le tako, da so z lepimi, blestečimi in manjšimi frasami o liberalizmu, svobodi, napredku, jednakosti in človekoljubnosti osmamiljiti ljudstvo v oni dobi, ko je to poslednje mladeničko navdušenostjo res hrepelo po resnični svobodi in pravem, združenem napredku. Ker pa ljudstvo že ni bilo dovolj zrelo, da bi moglo razločevati med zajem in plevami, dalo se je preselepti po lepih frasah in upredi v veliki voz, kateremu

je sicer na „koslu“ sedel „liberalen“ kočijaš, a gospodar mu je bil — „finančni baron“. Z lepimi frasami priborili so si — ne: priviščili so si političko gospodarstvo nad ljudstvom in še le s političkim gospodarstvom so dobili sredstva v roko, da so mogli kar diktirati ona svoja gospodarska načela, koja so nas dovela tja, kjer smo: v gospodarsko lažanstvo. Političkemu gospodarstvu lažiliberalizma sledilo je gospodarsko sodelovanje krščanskega ljudstva. Tak je bil torej dosedanje razvoj, ki kaže: da gospodarsko robstvo je posledica političkemu robstvu.

Isto uverjenje gojo tudi oni slojevi ljudstva, kateri najbolj občutijo krivičnost gospodarskega roba sedanjega. Le tako si moramo tolmačiti nestrupno zahtevanje širših mas po volilni reformi. Pridobiti si hodejo političnega vpliva, ker vedo, da le s političnim vplivom si morejo zboljšati materialno blagostanje. Za dobre grofe Tassfia storili so se vsej prvi koraki na korist njižjih slojev, a to je bilo mogoče le potem, ko so je za nekoliko časa zmanjšal politički vpliv kapitalističke nemško-liberalne stranke. Kakor hitro pa ima ta stranka ves politički vpliv v rokah, zastonj bi se nadejali činov v korist ljudstvu.

Socijalno vprašanje trka nestrupno na vrata Evrope, to vprašanje treba rešiti po načelu zasluznosti, kakor dobro pravi „Slov. Narod“. In vsakako je dobro znamenje, da so oni višji krogci, ki so narekovali grofu Tassfiju volilno reformo, pogodili, kje treba zapričeti delo. Da zboljšajo materialne stanje širšim masam, zagotoviti jim hodejo primeren vpliv v parlamentu.

Dokazali smo torej, da političko robstvo je vir vsemu gospodarskemu slu. A tudi „Narod“ člankar je nižje dolj sam primerno korigiral svoj prejšnji izrek o razmerju med gospodarskim in političkim robstvom, z izrekom: da je „narodna zavest in narodova splošna omika prvi pogoji, da se narod osamosvoji tudi v gospodarskem osiru“.

Za ljudstvo! vsklik „Narod“ in tudi mi se pridružujemo temu vskliku, kajti v njem je izrazen jedino pravi narodni program.

Preidimo k drugi izjavi, katoro je pričel „Slovenec“ v svoji številki z dne 15. maja in katera kaj lepo popolnjuje vsklik „Narod“. Ako poslednji vsklik „Za ljudstvo!“, zveni pa je predal „Slovenca“: „Z ljudstvom!“

„Slovenec“ nas je zares iznenadel z omenjeno številko — toda le prijetno. Objavočno postopanje poljskih poslancev piše namreč: „Stranka brez pozitivnega načelnega programa mora propasti; poslanci, ki hočejo vladati, ne pa zastopati ljudstvo, bodo pre-

orožarne. Za upravitelja imenuje plemiča Ivana Gušića, kateremu doda Franciška Puhaković in Ivana Sabova.

Bilo je še precej posno v noč, ko je silen glas trobente z okroglega stolpa prebudil Andreja Horvata, vratarja, kateri je v mali stražarnici tik velikih vrat smrdal. Ko na to se je vnoč silen vršič in hrup. Andrija plane na noge, zaščene odejo s sebe, prizge luč in gre iz stražarnice, ali predno spusti most, odpre okence v vratih in zaklici:

— Kdo je božji?

— Domači, odsvoe se odsunaj Uršulin glas.

Most na verigah zaropata, vrata se odpró, Andrej pa povzdigne luč in ostrmi, ko zaleda te konjike, ki jesdijo v dvořišče; na prej Heningovic, gospod podban, gospoda Korečen in Konjski, upravitelj Gušić, kakih dvajset plemenitev in do štirideset oboroženih konjikov z zublji.

— Andrej! reče mu gospa, ostavivši konja, prebudi hitro Puhaković, Sabova in

minoli in solze se ne bodo točile za njimi. Vlaktorji se ne morejo dolgo držati, kakor tudi jeguljasti zakotni diplomatični. Revčina ljudstva je jasna, jasne so narodne krivice, jasne so tudi versi cerkvene in verske življenja sploh; zato pa mora biti tudi jasen odpor, kateremu sili nepokvarjena narava sama. Za nas je to dober nauk, da moramo tudi imeti stativ vedno v neposrednji dotiki z ljudstvom, ohraniti v njem krščanska načela, zraven pa ispoznavati vse njegove potrebe in žnjim zanje se bojevati. Sicer se nam bodo godilo, kakor Staročehom, kakor poljskemu volilnemu odboru pri zadnji volitvi. Ostali bodo v javnem življenju pastirji — brez rede!

Te slate besede „Slovenčeve“ si hočemo zapomniti; celo vrsto člankov bi se dalo napisati na podstavi te izjave. A veselči se teh lepih izjav obeh glavnih listov slovenskih, nočemo pisati danes rekriminacij — kako smo često zaščiti v navzkrije s „Slovencom“ ravno radi Poljakov, in kako je ta list često proslavljal iste poljske poslance kot vzgled pravih narodnih zastopnikov —, ampak ponavljamo tudi mi, da treba delati za ljudstvo, kakor pravi „Narod“, in da treba delati v živi dotiki z ljudstvom, kakor pravi „Slovenec“.

Z našrom za našrod! bodo naše geslo.

Političke vesti.

Državni zbor. (Poslanska zbornica.) Včeraj se je pričela rasprava o proračunu ministerstva za poljedelstvo. Pred začetkom rasprave posvetil je predsednik nekoliko prisrčnih besedi umršemu starini med državnimi poslanci, koroškemu poslancu Nischelwitzerju. Posl. Dyk se je pritoževal, da se razpravlja kar hkrati o vsem poglavju ministerstva poljedelstva. Vse je proračunjeno na to, da se skrajša razprava in kráji svoboda govora. Ravno to poglavje je jedno najvažnejših v vsem proračunu. Ako bi šlo za koristi velikega kapitala, potem bi bilo vse drugo, potem bi imeli dovelj časa za razprave. Bolje bi bilo, da se kar odpravi pravilnik in se podeli predsedniku pravico, da on določi vrsto govornikov in naj se rajše ne uprizarja také komedije z zastopniki naroda. Govornik predlaga, da naj se ločijo razprave o proračunu ministerstva za poljedelstvo. Predlog poslance Dyka se je odklonil. Med proti-govorniki so vpisani tudi dr. Ferjančič, Biankini, Pfeifer, Laginja, za med drugimi: Povše, Šuklje, Robič.

Posl. Tekly je tožil radi velikih izrednih bremen, ki težo poljedelstvo. Biag-

tudi ostali naj pridejo. Opravi to konjike, kolikor najbolj znaš. Daj četvero konjev osedlati. Hitro, potem pa pridi na grad.

Andrija debelo pogleda s svojimi zaspalimi očmi — in se pokloni. Veren sluga ne povprašuje, ampak uboga. Zaprši velika vrata stori vse, kakor mu je gospa zapovedala. Dolgo, skoraj do zore gorele so luči na Sosedu. Senec, ki so se pomikalo semtertje, so pričale, da v gorenjih dvorih gospoda bdé. Sedaj pa sedaj se spusti most na verigah, a z gradu zdirja vasej po dvoje konjikov na razne kraje. Nekateri čez vodo Krapino proti Zaprešiču, drugi na sever proti Stobiči, tretji proti Stenjevcu — Andrej naravnost v Zagreb, potem ko se je dolgo pogovarjal z gospodom Ambrožem.

Drugi dan napoči mirno, mine mirno. Ali za čudo, velika grajska vrata so ostala zaprta, samo videlo se je, kako gospa Uršula pohaja po poslopji. Že se je pričelo mračiti, mesec je stal nad Savo. Hipoma, kakor bi se bile mrvljive razkropile po vseh belih po-

Oglas je račune po tarifu v petitu; za naslove z debolimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsegava navadnih vrstic. Poslana osmrtnica in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovan, ker nefrankovanega se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vratajo.

Naročnino, reklamacijo in oglase sprojema upravnitvijo ulica Caserma 13. Odprto reklamacijo so proste poštnine.

„V edinstvu je moč!“

stanje kmečkega ljudstva pojema, ves obstanek kmečkega stanu je v novarnosti. Viada naj gleda, da z boljša to stanje, kajti ložje je ohraniti že obstoječi kmečki stan, nego ustvariti novega.

Kako se dela javno menenje na Ogrskem! Povodom znamenitih dogodkov na Ogrskem v poslednjem času omenjali smo opetovanje, kako umetno se fabricira tisto glasovito „javno menenje“ na Ogrskem. Dokazali smo, da je to, kar imenujejo tam „javno menenje“, lo menenje gospoduječih Židov in od njih odvisnih obubožanih plemenitačev. Ravno sedaj pa je prišel na dan velik škandal, v katerega je zapletena tudi vlada in ki priča, s kakimi sredstvi so dela „javno menenje“. Da bi bil „javni“ pritisk v prilog civilni poroki tem izdatnejši, nakupil je nek konsorcij bogatih literantov več poslicijskih listov za več stotisoč goldinarjev, kateri listi so seveda kar čez noč začeli pisati za vladu, oziroma za civilno poroko. Ker pa konsorcij sedaj noča plačati pogojenih, ampak manjšo svoto, obrnil se je dotični posredovalec do ministra notranjih stvari, da on ne more trpeti tolike škode v denarju in na moralnem ugledu. To pismo je prišlo sedaj v javnost in je provzročilo veliko senzacijo. Tu imamo zopet dokaz, da se na Ogrskem dela javno menenje — z denarjem. In tako „javno menenje“ naj bi spoštovali tudi na najvišji krog!

Pravda proti Romunom. Pri razpravi minole sobote naglašali so obtoženci, da je tožba zaradi spomenice zastarela, kajti spomenica je bila sestavljena že pred desetimi leti. Obtoženec Mihály je rekel, da to sodišče osramoti madjarsko pravosodje, ako ne konstatuje zastarenja. V predvčerajšnji razpravi pa je državni pravnik trdil — kakor je rekel, na podlagi zgodovinskih podatkov — da Romuni niso uživali še nikoli take svobode nego sedaj pod kruto roko Madjarov. Pogumno so ta madjarska gospoda se svojimi trditvami, to se vidi.

Liberalen ogrski magnat. Iz Budimpešte javljajo, da je prosel včeraj stotnik kraljevske konjičke telecene straže in član zbornice magnatov Karol pl. Barcay za odpust iz vojaške službe. Vzrok tej prošnji je ta, da bi bil Barcay kot član liberalne stranke magnatske zbornice glasoval za civilni zakon, da ni moral iti istiga dne v službo. To zavedenje smatra on kot omojitev njegovih političkih pravic in zato se hoče umakniti iz vojaške službe. — Ogrski plemenitaši mnogo govorijo o tem Barcayevem karaku.

Srbški radikalci. Najnovejša poročila iz Belegagrada trdijo, da so radikalci včeraj objavili oklic, s katerim preklicujejo že pozvane taborje, v katerih bi se protestovalo

tih — to so bili ljudje, gredoči k Sosedu. Krdelje za krdelom — sami kmetje, oboroženi in brez orožja, na konji in peš, hitre, malo govor, tolkanj bolj se podvizejo. S četvero konjiki pridirja tudi Stepko, ali naglo pride in naglo odide. Sredi dvorišča plapola velik ogenj; nad njim visi ob verigi kotli, malo dalje stoji troje velikih sodov. Rdeči žar plamenja, sinja svitloba meseca igrala se je na dolgih železnih topovih, razpostavljenih okoli zidov, na zastavi, katera se je v nočnem zraku vila vrh gradu, igrala tudi na pisane krdelju stotin in stotin kmetov, ki so po dvorišču stali, sedeli in ležali. Same gospa Uršula hodi okoli njih. Ponuja jim jedi in pičade. Služabniki nosijo z gradu polne naročje ročnih pušč in kopij, a Puhaković in Sabov jih delita meji kmete. Gušić zleta semtertja, tu steje pred hlevom osedlane konje, ondu razvrščuje po četah oborožene kmete. Ali poleg vsega vretja je malo hrupa, vse to šumi kakor daljnje morje.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

48

Kmetski upor.

Sedemdeseta petnaest desetnajstega leta.
— Številka Avgust Štora. Prelabil I. P. Planinski. —
Takov je Sosedgrad, takova grajska okolica, pozornišče mnogih krvavih dogodkov; no od one noči, ko je gospa Uršula siloma vrgla iz gradu Jeleno in Tahove sinove, bilo je priljubno mirno; malo ugovorov in točbá se je čulo, vsekodaj je celo misil, da tako tudi ostane, in hvalji Boga, da je voda ponodi odnesla to Tahijovo inkuščavo. Stara Heningovica pa je bila modra glava in se niti najmanj zanašala na ta glubi mir. Ban Peter miruje, reče storka, eij volk v jami zbere pamet in oranje! Dobro, da vem. Zato pusti Uršula neomožene hčere v Mokričah pri gospo Marti, pregleda sama grajsko zidovje od vrha do temelja, si sposodi od gospoda Ambroža četvero novih lombard, nakupi trideset zabojev svince, četvero sodčkov debelga amodnika in precej kopij iz zrinjske

proti rehabilitaciji Milana. Radikalci so se odločili do tega koraka baje vsled „energičnih korakov“ vlade, s katerimi nastaja zbraniti taborje. V tem pa se stoji „energija“ odanju srbske vlade, to si lahko misli vsak, ki vsaj nekoliko poznava današnje odnose v Srbiji.

Italija. Včeraj je poslanska komora nadaljevala razpravo o proračunu za vojsko. O tej razpravi sprijela sta se poslanca Imbriani in Pandolfi. Ker je Imbriani zagovarjal varčenje v vojski in ker je omenil, da bodo vojska le v obrambo domovine, nikakor pa naj ne služi ekspedicijam v oddaljene dežele, vskliknil je Pandolfi: „Torej Vi, ki hočete razrožiti Italijo, Vi ste izdajalec svoje domovine“. Imbriani je odgovoril jako ojstvo, toda drugi poslanci pomirili so ga. — Razprava o proračunu za vojsko trajala bude bržkone še par dni; v tem času utegne vlada skloniti kak kompromis z opozicijo.

Proč s starimi generali! Včeraj izšlo je v Berolini izredno izdanje „Militärisches Wochenschrift“, ki priobčuje naredbo, da se stavljavi v pokoj 15 generalov, 5 zapovednikov polkov in 1 genijskega polkovnika. S to naredbo napravil je cesar Viljem prostora za promaknjenje mlajših sil.

Različne vesti.

Odbor političnega društva „Edinost“ imel bodo prihodnjo nedeljo ob 10. uri predpoludne svojo poslednjo sejo v tem društvenem letu. Gg. oborniki in njih namestniki so vabjeni, da se je udeležoč položtevilo.

Važna jezikovna odločba. Župana Simona Klokerja v Bistriči pri Piberku na Koroškem ob sodilje je dejelno predsedništvo na 5 oziroma 10 gld. kazni, ker je rabil slovenski jezik v svojih poročilih do c. kr. okrajnega glavarstva v izročenem področju. Gosпод župan Kloker je uložil rekurz proti odločbi dejelnega predsedništva in ministerstvu za notranje stvari je ugodilo rekurz ter oprostilo župana naložene mu kazni z utemeljenjem, da ni moč na podlagi nikakr zakonske določbe braniti, da se v službenem občevanju z okrajnim glavarstvom poslužuje slovenskega, v koroški deželi navadnega dejelnega jezika.

Tu imato sedaj, gospoda slovenski župani, lep vzgled! Le od vas samih je zavljeno ali naj pride jezik slovenski do izključne veljave po občinskih uradih. Zahtevajte, pa se vam odpre! In zahtevati morate, to je vaša dolžnost, ne gledé na to, da se je morda batil zamere na to ali ono stran!

Nedeljni počitki. Uradna Wiener Zeitung objavila je dne 16. t. m. naredbo ministerstva za trgovino, s katero se urejuje nedeljni počitki pri trgovinskih obrtih. Kupčija z živili v mestih z nad 20.000 prebivalcev je dovoljena ob nedeljah do poludne in po 6. uri popoludne, a k večemu za 2 uri; po drugih krajih pa le do 3 ure popoludne. Prodajalnico ravnih jastvin morajo tukaj po večjih mestih ob nedeljah ostati zaprti od poludne do 6. ure popoludne in po 8. uri zvečer. Le pekarne, gostilne in konditorije ostanejo odprte vse popoludne. Tudi kupčija s cvetlicami je dovoljena ves dan. To določilo stopi takoj v veljavo.

Praga in Trst. Ob vprašanju učilnih napisov sklenil je mestni svet Praski dne 27. aprila, da se morajo odstraniti vse dvoješčni ali samonemški učilni napis. Ta sklep je razveljavilo c. k. namestništvo. Tem povodom pravi „Reichspost“, da bi mestni svet Praski najbolj storil, da bi opustil dvoješčne napis, potem pa pristavlja: Z drugi strani ne razumemo vlade, katera hoče z vsemi mogičnimi sredstvi preprečiti samoski napis, med tem ko imajo n. pr. v Trstu samo laški napis ne le za ulice, ampak tudi za urade, in to v mestu, katerega okolica je povsem slovenska in v katerem mestu Italijani sestavljajo le jeden del prebivalstva. Jednaka pravica torej za vse! Mi želimo Nemeem v Pragi, da se jih poštova, istotako pa želimo pravico tudi tržaškim Slovencem.

Primorsko planinsko društvo na Bledu. Kakor smo bili že javili obiskalo je „Primorsko planinsko društvo“ ob svojem izletu v Ljubljano tudi Bleđ. Na postajah pordržali so izletnike županje in zastopniki društva, vključno z zastave in pokali so topiči. Duh slovenskega pohratinstva pojavi-

ljal se je povsodi. Hrvatski gostje so kar niso mogli prečuditi divni krasoti, nebeskemu kinetu zemlje kranjake — našemu slovenskemu Bleđu. V „Lujizini kopelji“ je bil skupen obed. Lepih govorov seveda tudi tu ni manjkalo. Nikakor pa ne smemo pozabiti besed g. prof. Milčetića iz Varazdina, ki je rekel, da jo Stvarnik podaril narodu slovenskemu ta lepi kraj, da ga čuva, narodu, ki se je dokopal sam iz sebe do zavesti. Slovenski narod naj vatraja čuvajoč svojo lepo zemljo kot svojo.

Za družbo sv. Cirila in Metoda izročila je slov. Čitalnica sveto 97 kron 60 st. kot čisti donesek veselice dne 7. aprila.

Lloydova glavna skupščina. Včeraj popoludne imela je družba „Avstrijski Lloyd“ svoj 72. redni občni zbor. Predsedoval je predsednik baron Kalchberg. Vložilo se je 11.785 delnic, od katerih je bilo zastopanih na zboru 8510 z 1880 glasovi. Predsednik je omenil v svojem nagovoru, da se je družino stališče mnogo zboljšalo. Iz tajnikovega poročila je razvidno, da je imel Lloyd 1893. leta za 1.065.157 gld. več dohodka, kakor leta 1892. V teku leta prevozil je Lloyd 260.129 popotnikov in 6.846.112 kvintalov blaga. Družba je pomočila svoje brodovje s parniki: „Vindobona“, „Trieste“, „Marquis Bacquehem“ in „Metecovich“. Po dolgi vrsti neugodnih let kaže obračun 543.219 gld. 67 n. čistega prebitka. Predlaga se, da se razdeli dividenda 4% ali 21 gld. na vsako delnico in prebitek 39.219 gld. 67 n. naj se prenese na tekoče leto. Ta predlog je obvezjal.

— Potem se je razpravljalo o spremembah g. 24. društvenih pravil. Ta paragraf namreč določuje, da se mora uporabiti vsako leto največ 1% delniške glavnice za mirovinski zalog Lloydovih uradnikov; spremnila se je določba tako, da se mora uporabiti najmanj 1% delniške glavnice za mirovinski zalog. — Konečno vršile so se dopolnilne volitve. V upravno svetovalstvo izvoljen je zopet Salv. Ventura, potem so zopet izvoljeni revizorji Filip Artelli, Josip Mondolfi, Karol Guttmann in baron Peter Sartori ter načelnika Jakob Fano in R. Luzzatto. — Potem so se izčrbelale razne obligacije.

Slavnosti televadcev v Lyonu. Češkim Sokolom, došlim k međunarodni slavnosti televadcev, prirejajo v Lyonu veliko ovčje.

Iz Kanala se nam piše: Kaka štiri leta sâm zmanjkovalo je tu pa tam po Kanalu cvetlic z lonic vred, ne da bi mogli priti na sled pravemu tatu. Tako se je dogodilo tudi nedavno malo pred minolimi prazniki. Dan 11. t. m. med 10. in 11. uro zvečer odnesel je tat iz nekega kanalskega vrta nekoliko dragocenih cvetlic, a tatu tudi takrat niso mogli priti na sled. Na sumu so pa imeli nekoga, a po krivom, zato bi svetovali ljudem, da so bolj previdni, kadar izražajo svoje sumnje: premisiliti jo treba dobro, predno koga obdolžimo tako sramotnega čina.

Dobro pa jo je pogodil tukajšnji oružniški stražmeštor, g. Domenik, kateri si ni dal miru, dokler ni prišel na sled resničnemu tatu. Zaračil jo je naslednjega dne prvega tatu v osebi nekega „petelin“ tam na Banjščah. Pri tem so našli vse v poslednjem času ukradene cvetlice in še mnogo drugih cvetlic. Odvedli so ga seveda v Kanalski zapor, kjer je pripoznal svoje hudo delstvo. Cvetlice so konfiscirali, odpeljavali jih sodišču kot „corpus delicti“. Toda, kakor petelin sploh niso brez kokoši, tako tudi naš Banjščki „petelin“ ni brez njih. Ostale so mu zveste in pokazale so svojo zvestobo s tem, da so v noči od dne 12.—13. t. m. pohodile naše sodelče ter lepo odnesle zaplenjene cvetlice — Bog ve kam. Ker pa je bil ta naš „petelin“ na glasu kot pravi poštenjak in ker se je obvezal poravnati škodo, izpustili so ga iz zapora do glavne kazenske razprave. Zanimivo pa je to, da se je ta naš „petelin“ takoj dne 14. t. m. udeležil javnega plesa, katerega so priredili — po petnajstih lotih. Lep napredok to, kaj ne!

Umrla Velika kneginja. Te dni je umrla v Peterburgu Velika kneginja Katerina Mihajlovna za influenco. (Katerina Mihajlovna bila je hči Velikega kneza Mihailja Pavloviča; rodila se je dne 28. avgusta 1827. l., torej je bila stará skoraj 67 let. Poročena je bila z vojvodom Jurijem Meklenburg-Strelščkom, ki je umrl dne 20. junija 1876. Ur.)

V obrano luterstva. Včeraj je govoril na shodu evangeličkih socialistov profesor

naročnega gospodarstva Adolf Wagner iz Berolina v obrano luteranske vere. Globok utis je napravil oni del njegovega govorja, v katerem je napadel versko nestalnost članov vladajoče hiše Hohenzollerjev. Rekel je, da isti menjajo vero prav tako brezbržno, kakor rokvice. Kadarkoli se ima poročiti kakšna princesinja, prestopi ali h katoliški veri ali celo h pravoslavlju. Mi, ki smo dobri luteranci, povdarijmo govornik, moramo, tako dejata obsojati kot mladost in neznačajnost visokih krogov.

Bik — moriles. Kakor poročajo Budimpeštskemu „Nemzetet“ iz Velikega Bečkega, bil je na binkoštni pondeljek v tamoznji vaški gostilni ples. Godba vznemirila je v bližnjem hlevu priklenjenega obdiškega bika, ki se je vtrgal in planil pred gostilno baš v istem hipu, ko je izstopila iz plesišča neka 16letna Darinka, kako lepo dekle. Bik se je saletel na okamenelega dekleta, ga zabolzel, vrgel na tla, potepjal in še razmesnil z rogovi. Ubogo dekle bilo je že doslovno razkosano, ko so prihiteli ljudje, da ukrotijo bika.

Zlata ura našla se je Binkoštni pondeljek na Soviču pri Postojini. Kdo jo je izgubil, naj se oglaši v ulici Coroneto h. 17, I. nadstropje, pri gospodinji Margareti Milave.

Konjska brca. Včeraj je brenil konj 10 letnega dečka Gašperja Češnča iz Doline. Razbil mu je s kopitom brado. Dečka so prenesli v bolnišnico.

Nesreča. Včeraj popoludne padel je v brodarnici pri sv. Roku kakih 150 kg. težak kos železa po naključju na 17letnega delavca Jakopa Pollija. Silni udarec protresel je nešrečnu drob. Odnesli so ga v trško bolnišnico; stanje ponesrečenega je jako nevarno.

Samomor. Sinoč se je ustrelil in revolverja v levo seno 33letni urar Viktor Cessovo, stanujoč v ulici S. Giacomo h. 4. Samomorilca našla je mati, ki se je bila baš vrnila domov, ležečega na postelji. Ljudje so pozvali Trevesa in zdravnika iz zdravnike postaje, kateri je ukazal nešrečne prenesti v bolnišnico, kjer pa je umrl čez nekoliko ur. Pokojni bil je pred nekoliko leti odgovorni urednik „Indipondenta“ in sodniski poročevalce raznih italijanskih listov. Umoril se je zaradi nešrečne ljubezni.

Policeljko. Sinoč so zaprli 46letnega težaka Josipa Švarca in Šempolaja, ker se je bresposobno klataril po mestu. — Zaradi nešrečnega življenja spravili so pod kluč 18 letno Ano Kralj in Trebe, 26letno Ivana Rovca in Šturijske občine in 30letno Antočko Čurk iz Prenjice pri Kobdilu. Vse tri „device“ služile so si svoj „kruh“ v gozdici „Farneto.“ — Včeraj popoludne so zaprli 56letnega težaka Ivana N. iz Rasdrtega, ker je na sumu, da je ogljarju Kajetanu Stelli ukral ročni vožiček, vreden 10 gld.

Loterijske številke, izbrane 15. t. m. V Lvu 27, 16, 88, 63, 12. V Hormonovem 37, 12, 78, 4, 38.

Najnovejše vesti.

Dunaj 17. (Državni zbor.) Poslanska zbornica je nadaljevala danes razpravo o proračunu ministerstva za poljedelstvo. Minister Falkenhayn je zagovarjal postopanje sodnih organov povodom krvavih izgredov v Falkenau in Moravski Ostrovici.

Posebno je povdarij minister, da je bila v teh krajih velika agitacija zaradi splošnega volilnega prava. Kjer koli pa se je uvelio splošno volilno pravo, delavci niso dosegli 8 urnega dela, niti se ni mogel zabraniti Panamski skandal. Mnogo delavcev je nasprotno 8 urnemu delu, toda uklanja se nasilstvu hujšačev. Jedino sredstvo proti zlu je vrnetek v veri in pokoriti so Božjimi zapovedi.

Dunaj 17. Natačaja, kojega je razpisala italijanska vlada za uvedenje neposredne parobrodne linije med Benetkami in Bombayem, vdeleži se tudi avstrijski Lloyd.

Mostar 17. Danes ob 2. pop. odpotoval je nadvojvoda Albrecht v Metkovič ob velikem navdušenju zbrane množice.

Metakovič 17. Nadvojvoda Albrecht je dospel tu sem ob 3. uri 44 min.

Budimpešta 17. V poslanski zbornici stavljo jo ministarski predsednik Wekerle predlog: Poslanska zbornica virača nepremično pri postavnem načrtu o zkon-kem pravu ter odpolje ist načrt zoperi zbornici magnatov s poslovom, da ga z nova pretresa in vspremje.

Pariz 17. „Figaro“ izjavlja, da med Rusijo in Francijo obstoji le vojna konvenacija za slučaj vojske.

London 16. Iz Novega Jorka javljajo: Pri San Salvadorju je skočil neki viški s tira in je pri tej priliki poginilo 300 oseb.

Trgovinski brnojavci. Budimpešta. Plenica za spomlad 6.77—6.79, za jesen 7.02—7.03 Koruza za julij-august 4.88 do 4.90 Ovoz za jesen 5.80—5.82. R. 5.55—5.57.

Plenica nova od 7.7 kil. f. 6.95—7.—, od 79 kil. f. 7.05—7.10, od 81 kil. for. 7.20—7.25.

Slabe ponudbe plenice male povpraševanja; Koruza 5. n. eneje, položaj nespremenjen. Otobi: kupljeni mlačna, popolnoma znamanjena. Vreme lepo.

Praga. Normalizirani sladkor: mirno. Za maj 15.45. Nova roba september 14.85, mlačno.

Havre. Kava Santos good average za maj 101.—, za september 96.—, mlačno.

Hamburg. Santos good average za maj 82.50, september 77.75, december 71.75, mirno.

Dunajsko boro 17. zmaja 1894.

	danec	včeraj
Državni dolg v papirju	98.45	98.45
v strobi	98.35	98.30
Avtrijska renta v zlatu	120.65	120.45
v kronah	97.85	97.95
Kreditne akcije	358.50	355.35
London 10 Lst.	125.35	125.20
Napoleoni	9.97	9.96
100 mark	61.87%	61.80
100 itali. lire	44.50	44.65

ZAHVATI.

Tukajno slavno županstvo je 12. t. m. moni izročilo 18 gld. 70 kr. za nakupovanje šolskih priprav obogat šolski mladini. Podpisano šolsko vodstvo izročilo slavno županstvo svojo najskrnejšo zahvalo v imenu šolskih mladih.

Vodstvo ljudske šole, v Komnu 16. maja 1894. Ant. Leban.

Gostilna „All'Antico Moro“ ulica Solitario 12, (po domači pri „Prvačkovem“), prodaja črno in bela vina prve vr